

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2007-466

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Virtanen, Marjaana Sanna Maria			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Vaara kaupungissa : Väkivalta, pelko ja luokkarakenne Rio de Janeiron julkisissa tiloissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-10-08	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 129 s., 6 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielma tarkastelee empirisen aineiston avulla Brasilian Rio de Janeiron keskiluokkaisten asukkaiden käsityksiä kaupungin väkivallasta ja sen syistä, oikeuslaitoksesta sekä kaupunkitiloissa tapahtuvassa vuorovaikutuksessa läsnä olevia vaarakäsityksiä ja niihin liittyviä arkipäivän turvallisuusstrategioita.</p> <p>Näkökulmassa nojaututaan ensinnäkin sosiologiseen keskusteluun vaarasta, riskeistä ja pelon kulttuurista. Tärkeä teoreettinen lähtökohta on Mary Douglasin ajatus vaaran käsittämisestä, joka syntyy ja jota uusinnetaan sosiaalisessa elämässä. Toisaalta työssä hyödynnetään kaupunkielämää ja julkisia tiloja käsittelevää sosiologista tutkimusta. Julkista tilaa lähestytään mukailien Amos Rapoportin tilateoriaa, jossa tila käsitetään monimutkaisena puitteiden järjestelmänä. Merkittävässä asemassa ovat kulttuuriset merkitysrakenteet, jotka vaikuttavat tilojen käyttöön.</p> <p>Tutkielman pääaineistona toimivat teemahaastattelut. Haastateltavien puhetta analysoidaan temaattisesti selontekoina, joissa ympäröivää maailmaa tehdään ymmärrettäväksi. Tutkielmassa analysoidaan julkisiin tiloihin, väkivaltaan ja vaaraan liitettyjen merkitysten lisäksi puhetta toiminnasta, minkä avulla tehdään ymmärrettäväksi toiminnan mieltä ja merkityksiä, joita kaupunkitiloissa liikkumiseen liittyy. De Certeau'n mukaan näiden merkitysrakenteiden voi nähdä avaavan kenttää kaupunkitilojen sosiaalisille käytännöille. Haastatteluaineistoa täydennetään osallistuvasta havainnoinnista ja tilastoista saaduilla aineistoilla.</p> <p>Keskiluokkaiset haastateltavat käsittivät väkivaltarikollisuuden päällimmäisiksi syiksi köyhyyden ja brasilialaisen yhteiskunnan voimakkaan luokkajaon. Väkivaltaisiin tekoihin ryhtymisen nähtiin olevan tulosta köyhien epätoivoisesta tilanteesta, jossa heidän nähtiin elävän syrjittyinä ja yhteiskunnan ulkopuolelle suljettuina. Haastateltavat kokivat julkisissa tiloissa olonsa turvattomaksi. Tämä pelko näytti syntyvän yhteiskuntaluokkien välisissä kohtaamisissa kaupungin julkisissa tiloissa, joiden käyttöön liittyen tehtiin turvallisuusstrategioita. Nämä strategiat tulevat ymmärrettäväksi yhteiskunnallisessa kontekstissa, jossa pelko on voimakasta, väkivallan taso on korkea, ihmiset ovat siitä vahvasti tietoisia ja luottamus oikeuslaitosta ja yleensä julkista sektoria kohtaan on olematonta. Tilannetta on vaikeaa muuttaa, ja siten oman toiminnan merkitys vaaran suhteen kasvaa. Julkisten tilojen uhkaan varautumisen merkittävimpiä strategioita olivat ympäristön tarkkailu ja potentiaalisten vaarojen identifointi, vaatimaton ulkoasu erojen häivyttämiseksi sekä välttely.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>julkiset tilat väkivalta pelko vaaratilanteet vaaran käsittäminen uhat yhteiskuntaluokat Rio de Janeiro Brasilia</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			